

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 6Co/567/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1513215480
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Murgaš
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2014:1513215480.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Murgaša a členov senátu JUDr. Edity Szabovej a JUDr. Branislava Krála, v právnej veci žalobcu: M. F., bytom B. X.. Č.. X, N., zast. AK Tomáš Rosina, s.r.o., Kukučínova ul. č. 20, Banská Bystrica, proti žalovanej: Generálna prokuratúra SR, Štúrova 2, 812 85 Bratislava, o náhradu škody, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V z 30. júla 2014 č. k. 11C/175/2013-100, pomerom hlasov 3:0, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa sa v napadnutej časti, ktorou bolo žalobe vyhovené, m e n í tak, že žaloba sa v tejto časti zamietla.

Žalovanej sa nepriznáva náhrada trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 804 eur 5,5 % úrokami z omeškania ročne z dlžnej sumy od 01.08.2013 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania vo výške 688,11 eur na účet právneho zástupcu žalobcu do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku (v zostávajúcej časti úrokov z omeškania) súd prvého stupňa žalobu zamietol. Konanie v časti o zaplatenie istiny 111,37 eur s prísl. súd prvého stupňa zastavil.

Súd prvého stupňa vykonaným dokazovaním zistil, že uznesením ČVS: ORP-2272/3-OSV-B5-2010 zo dňa 10.09.2010 bolo začaté trestné stíhanie žalobcu vykonaním zaisťovacieho úkonu - zadržaním a obmedzením osobnej slobody podozrivého. Uznesením ČVS: ORP-2272/3-OSV-B5-2010 z 10.11.2010 začal vyšetrovateľ PZ trestné stíhanie žalobcu ako obvineného za prečin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie. Proti tomuto uzneseniu podal žalobca sťažnosť, ktorú Okresná prokuratúra Bratislava V uznesením 2Pv 672/2010 - 9 z 03.12.2010 ako nedôvodnú zamietla. Dňa 07.01.2011 žalobca udelil advokátovi Tomášovi Rosinovi procesné plnomocenstvo na obhajovanie v predmetnej trestnej veci. Dňa 15.04.2011 bol spísaný návrh na podanie obžaloby na žalobcu a spis bol predložený Okresnej prokuratúre Bratislava V. Tomuto úkonu predchádzalo dňa 14.04.2011 preštudovanie vyšetrovacieho spisu advokátom žalobcu s návrhom, aby dozorujúci prokurátor trestné stíhanie zastavil, keďže z obsahu spisu vyplýva, že sa nestal skutok, pre ktorý je vedené trestné stíhanie. Prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava V dňa 29.04.2011 podal obžalobu na žalobcu pre dokonaný prečin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi, ktorú doručil Okresnému súdu Bratislava V dňa 03.05.2011. Okresný súd Bratislava V vydal trestný rozkaz zo 04.05.2011 č. k. 1T/73/2011 - 72, ktorým uznal žalobcu vinným v zmysle obžaloby, uložil mu peňažný trest 350 eur a pre prípad zmarenia výkonu peňažného trestu stanovil obvinenému náhradný trest odňatia slobody v trvaní dvoch mesiacov. Proti všetkým výrokom trestného rozkazu podal žalobca odpor. Okresný súd Bratislava V na hlavnom pojednávaní dňa 16.11.2011 rozsudkom 1T/73/2011 - 85 uznal žalobcu vinným v zmysle obžaloby a odsúdil ho na trest odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov, ktorý podmiennečne odložil na skúšobnú dobu v trvaní 18 mesiacov. Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 29.03.2012 č. k. 2To/174/2011 - 104 napadnutý

rozsudok súdu prvého stupňa v celom rozsahu zrušil a žalobcu spod obžaloby Okresnej prokuratúry Bratislava V oslobodil z dôvodu, že v konaní nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol obžalovaný stíhaný. Žalobca požiadal Ministerstvo vnútra SR o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spočívajúcej v trovách jeho obhajoby v trestnom konaní advokátom, ktorú špecifikoval a vyčíslil v sume 2 767,85 eur. Ministerstvo vnútra SR vybavenie žiadosti odstúpilo Generálnej prokuratúre SR. Nárok žalobcu nebol uspokojený v lehote šiestich mesiacov od prijatia žiadosti. Z príjmových dokladov mal súd prvého stupňa za preukázané, že žalobca zaplatil svojmu obhajcovi za právne služby - obhajobu žalobcu v predmetnej trestnej veci odmenu spolu vo výške 804 eur. Z tohto skutkového stavu súd prvého stupňa vyvodil záver, že žaloba je dôvodná. V prejednávanej veci súd konal s Generálnou prokuratúrou SR s prihliadnutím na právne závery vyslovené v rozsudku NS SR sp. zn. 3Cdo/194/2010, z ktorého vyplýva, že vo veci náhrady škody spôsobenej v úseku trestného konania orgánom verejnej moci ako orgán konajúci v mene štátu prichádza do úvahy tak MV SR ako aj GP SR. Z hľadiska určenia, ktorý z týchto orgánov je v tom - ktorom prípade orgánom konajúcim v mene štátu je rozhodujúce, na ktorom z nich bola podaná žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Súd prvého stupňa považoval za rozhodujúce stanovisko MV SR vyslovené v liste z 15.02.2013, v ktorom označil za orgán príslušný na prerokovanie žiadosti o predbežné prejednanie nároku na náhradu škody a orgán konajúci v mene štátu Generálnu prokuratúru SR, ktorej žiadosť podľa § 15 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. postúpil a vo vzťahu ku ktorej naďalej platia ustanovenia § 4 ods. 1 písm. f) cit. zákona. Žalobca bol oslobodený spod obžaloby, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol stíhaný. Boli teda splnené všetky podmienky pre uplatnenie zodpovednosti štátu, t. j. existencia nezákonného rozhodnutia, vznik škody ako aj príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody. V dôsledku právoplatného rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave z 29.03.2012 č. k. 2To/174/2011, ktorým bolo nezákonné rozhodnutie Okresného súdu Bratislava V zo 16.11.2011 č. k. 1T/73/2011 zrušené, vzniklo poškodenému - žalobcovi právo na náhradu škody. Žalobca bol obvinený, obžalovaný, následne však spod obžaloby oslobodený. Ak by nebolo žalobcovi vznesené obvinenie, resp. keby vo veci nebola podaná obžaloba, žalobca by nebol nútený využiť služby obhajcu a nevznikla by mu škoda spočívajúca v trovách obhajoby. Tým je daná príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a škodou. Pri rozhodovaní o uplatnenom nároku súd vychádzal z úvahy, že ak došlo k oslobodeniu žalobcu spod obžaloby, treba vychádzať z toho, že žalobca čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania preto súd posúdil ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Súd prvého stupňa sa nestotožnil s obranou žalovanej, podľa ktorej žalobca v žalobe uviedol iný titul pre náhradu škody ako v žiadosti o predbežné prerokovanie nároku. Zo žiadosti žalobcu z 30.01.2013 o predbežné prerokovanie nároku jasne vyplýva, kto náhradu škody žiada, ktorej veci sa týka, akým spôsobom škoda vznikla ako aj požadovaná náhrada škody. Žalobou uplatnený nárok na náhradu škody čo do výšky predstavuje tarifná odmena obhajcu určená podľa § 12 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z.z. o Náhrada trov konania vyplýva z § 18 zákona č. 514/2003 Z.z.. Právny zástupca žalobcu v trestnom konaní vykonal 11 úkonov právnej služby a trovy obhajoby spolu predstavovali sumu 762,81 eur bez DPH, a sumu 915,37 eur s DPH. Žalobca v konaní preukázal, že z titulu advokátskej odmeny zaplatil advokátovi platbami vykonanými v dňoch 07.04.2011, 13.06.2011, 16.11.2011 a 29.03.2012 spolu sumu 804 eur. S poukazom na tieto závery súd prvého stupňa uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 804 eur z titulu náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. O povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi i úroky z omeškania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 517 ods. 2 Obč. zák. v spojení s § 3 ods. 1 nar. vlády SR č. 87/1995 Z.z.. Súd prvého stupňa určil začiatok omeškania dňom 01.08.2013, t. j. dňom nasledujúcim po uplynutí šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku, počítanej od 31.01.2013. Vzhľadom na kogentnú úpravu úrokov z omeškania v Občianskom zákonníku súd prvého stupňa uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi úroky z omeškania vo výške 5,5 % ročne od 01.08.2013 do zaplatenia. Keďže žalobca sa domáhal zaplatenia 9 % úrokov z omeškania od 29.03.2012, súd prvého stupňa zamietol žalobu v časti úrokov z omeškania prevyšujúcich 5,5 % a v časti omeškania za obdobie od 29.03.2012 do 31.07.2013. Súd prvého stupňa konanie v časti o zaplatenie istiny 111,37 eur s prísl. zastavil podľa § 96 ods. 1 O.s.p., keďže žalobca v tejto časti vzal žalobu späť. O trovách konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a priznal ich náhradu úspešnému žalobcovi.

Proti tomuto rozhodnutiu podala odvolanie žalovaná. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej vyhovujúcej časti zrušil a vec v tomto rozsahu vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Namietla, že v spore jej chýba pasívna vecná legitímácia. Žalovaná totiž nie je subjektom hmotnoprávneho vzťahu, o ktorý v konaní ide. Žalovaná nenesie zodpovednosť za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Preto mal súd prvého stupňa žalobu zamietnuť. V tomto smere žalovaná poukázala na rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Cdo 53/01 (49/2001 ZSP).

Odvolačný súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), preskúmal rozsudok v napadnutej časti, prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa treba v napadnutej časti zmeniť.

V prejednávanej veci je predmetom konania náhrada škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím v zmysle § 5 a nasl. zák. č. 514/2003 Z.z. V zmysle § 3 ods. 1 tohto zákona za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci nezákonným rozhodnutím zodpovedá štát, t. j. Slovenská republika. V mene štátu koná vo veciach náhrady škody spôsobenej orgánmi verejnej moci niektorý z orgánov uvedených v § 4 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. Z toho vyplýva, že pasívne vecne legitimovaným subjektom v prejednávanej veci je štát zastúpený Generálnou prokuratúrou SR. Žalobca však v žalobe označil ako žalovanú Generálnu prokuratúru SR, ktorej v spore chýba pasívna vecná legitimácia; nie je možné stotožňovať štát s orgánom, ktorý za štát koná.

Z týchto dôvodov odvolaciemu súdu nezostalo iné než podľa § 220 O.s.p. zmeniť rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej vyhovujúcej časti a žalobu v tejto časti zamietnuť. Odvolací súd súčasne poukazuje na to, že tento zamietajúci rozsudok nezakladá prekážku právoplatne rozhodnutej veci, keďže k zamietnutiu žaloby došlo iba z dôvodu nedostatku pasívnej vecnej legitimácie žalovanej v konaní. Žalobcovi tak naďalej zostáva zachovaný nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, ktorý však musí uplatniť proti štátu.

Odvolačný súd napadnutý rozsudok zmenil bez toho, aby doplnil, resp. opakovane dokazovanie a to z dôvodu, že v celom rozsahu vychádzal zo skutkového stavu zisteného súdom prvého stupňa.

Výroky rozsudku súdu prvého stupňa, ktorými bola žaloba vo zvyšnej časti (úroky z omeškania) zamietnutá a ktorým bolo konanie v časti o zaplatenie sumy 111,37 eur s prísl. zastavené, neboli napadnuté odvolaním a nadobudli právoplatnosť.

O trovách prvostupňového a odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1,2 O.s.p. a ich náhradu úspešnej žalovanej nepriznal, pretože jej v prvostupňovom ani v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.